

Seksuel sundhed 2010

22-03-2010

Dette notat omhandler:

- 1) Oversigt over hiv/aidsplanens bevilling samt andre bevillinger til fremme af seksuel sundhed.
- 2) Aktiviteter der er ophørt i forlængelse af hiv/aidsplanens ophør.
- 3) Nuværende aktiviteter som gennemføres i Københavns Kommune for at fremme seksuel sundhed.
- 4) Behov for ekstra midler.
- 5) Svar til udvalget på konkrete spørgsmål
 - Indsatser som støtter unge i at sige nej til sex
 - Indsatser som øger minoritetsetniske kvinders kendskab til prævention.

Sagsnr.
2010-47799

Dokumentnr.
2010-204084

Sagsbehandler
Lene Michaelson

1) Oversigt over hiv/aidsplanens bevilling samt andre bevillinger til fremme af seksuel sundhed

Ved budgetforhandlingerne tilbage i 2005 blev det besluttet at bevilge 4 mio. kr. i 4 år til Københavns Kommunes hiv/aidsplan 2006-2009. Udmøntningen af indsatserne er stort set sket i henhold til den oprindelige plan. Nedenfor skitseres hiv/aidsplanens økonomiske ramme fordelt på indsatsområder og organisationer:

Oplysning til unge ved ungdomsskoler, sprogskoler mv. Sex & Samfund	955.000 kr.
--	-------------

Folkesundhed KBH - Voksen

Sjællandsgade 40
2200 København N

Telefon
3530 4521

E-mail
LC54@suf.kk.dk

www.kk.dk

Oplysning, rådgivning til mænd, der har sex med mænd STOP-AIDS	925.000 kr.
Oplysning til visse borgere med anden etnisk baggrund end dansk CROSS-Over	300.000 kr.
Etablering af Kondomeriet AIDS-Fondet	500.000 kr.
Psyko-social rådgivning, værested, mm. Hiv-Danmark	1.170.000 kr.
FSK/Projektledelse + stigning fra pris og lønreguleringer	150.000 kr.
Samlet bevilling	4.000.000 kr.

Foruden midler i hiv/aidsplanen har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen sideløbende bevilget (og bevilger stadig) midler til den supplerende seksualundervisning i folkeskolerne samt kondomudlevering til udsatte grupper:

Sex & Samfund supplerende seksuel undervisning i folkeskolerne	532.000 kr.
Kondomudleveringen	295.000 kr.

2) Aktiviteter der er ophørt i forlængelse af hiv/aidsplanens ophør.

Ved budgetforhandlingerne i 2009 blev der ikke rejst midler til en fortsat indsats til seksuel sundhed. På den baggrund bevilgede det daværende Sundheds- og Omsorgsudvalg i alt 1.4 mio. kr. til udmøntning af indsatser inden for seksuel sundhed i 2010 ved en omlægning af midler.

Indsatsen til seksuel sundhed i 2010 er derfor reduceret sammenlignet med de sidste 4 år. Nuværende aktiviteter gennemføres med et ændret fokus end under hiv/aidsplanen, idet der nu i højere grad fokuseres på at opspore flest mulige hiv-smittede og tilbyde behandling. Stadig flere unge smittes med klamydia, som nu er den mest udbredte seksuelt overførbare infektion i Danmark. Derfor er det Sundheds- og Omsorgsforvaltningens vurdering, at det er langt mere hensigtsmæssigt at fokusere på opsporing af hiv/aids og mere bredt på seksuel sundhed frem for på hiv/aids. Denne nye strategi er i overensstemmelse med anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen og støttes af international viden på området. Endelig ligger den i tråd med konklusionerne fra evalueringen af hiv/aidsplanen 2006-2009.

Som følge af den reducerede bevilling og forvaltningens fagligt prioriterede strategi er følgende aktiviteter ikke længere finansieret:

Hiv-Danmark

- 1) Tilskud til Kafé Knud et værested for hiv-smittede
- 2) ”Brobyggerfunktion” som er en indsats i Region Hovedstaden
- 3) Udarbejdelse af informationsmateriale.

Ad 1) Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vurderer, at Kafé Knud ikke bidrager til forvaltningens strategi om opsporing af hiv.

Forvaltningen mener endvidere, at værestedet ikke har et tydeligt defineret sundhedspædagogisk og forebyggende sigte.

Ad 2) ”Brobyggerfunktionen” består i støtte og hjælp til hiv-smittede etniske grupper i sundhedssystemet. Forvaltningen vurderer, at opgaven er en regional opgave, som bør varetages af sundhedspersonalet på de infektionsmedicinske afdelinger. Desuden er det forvaltningens vurdering, at indsatsen har et andet fokus end den nye strategi.

Ad 3) Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vurderer, at informationsindsatsen i mindre grad bidrager til forvaltningens strategi om opsporing af hiv.

STOP-AIDS

- Kampagner og events målrettet mænd, der har sex med mænd.

Forvaltningen mener ikke, at indsatserne bidrager til strategien om fokus på opsporing af hiv-smitte. Det anbefales i stedet at videreføre samarbejdet med STOP-AIDS om opsporing og test for hiv.

CROSS-Over

- Mindre samarbejdsprojekter med etniske organisationer f.eks. events i forbindelse med fodboldkampe, radioudsendelser mv.

Forvaltningen mener ikke, at indsatserne bidrager til forvaltningens strategi om fokus på opsporing af hiv-smitte og tilbud om test. Dette synspunkt underbygges af hiv/aidsplanens evaluering, som foreslår, at disse typer af indsatser nedprioriteres. Forvaltningen anbefaler i stedet at videreføre samarbejdet med CROSS-Over om opsporing af hiv og tilbud om test til etniske minoriteter.

Sex & Samfund.

- Oplysning/undervisning til visse uddannelsesinstitutioner.

Sex & Samfund gennemfører aktiviteterne i en reduceret form i forhold til under hiv/aidsplanen. Forvaltningen vurderer, at indsatsen med rette kunne udvides og udvikles såfremt, der var flere midler til rådighed til området.

3) Nuværende aktiviteter som gennemføres i Københavns Kommune for at fremme seksuel sundhed

Med Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutninger d. 26. november 2009 og 17. december 2009, med de særskilte bevillinger og med overførsel af uforbrugte midler fra hiv/aidsplanen er der følgende midler til rådighed til fremme af seksuel sundhed i 2010:

Oplysning til unge/klamydia: (Ny 2 årig bevilling fra d. 26/11-2009)	500.000 kr.
Test for hiv/CheckPoint - herunder særskilt Checkpoint for etniske minoriteter: (Ny 2 årig bevilling fra d. 26/11 2009)	500.000 kr.
Psyko-social indsats: (Ny 1 årig bevilling fra d. 17/12 2009):	400.000 kr.
Supplerende seksuel undervisning: (særskilt varig bevilling):	532.000 kr.
Kondomudlevering (særskilt politisk beslutning finansieret over Folkesundhed Københavns forebyggelsespulje):	295.000 kr.
Kondomeriet (overførsel af uforbrugte midl. fra hiv/aidsplanen)	250.000 kr.
Samlet bevilling	2.477.000 kr.

Bevillingen til den psykosociale rådgivning i 2010 er etårig og bevillingen til kondomeriet i 2010 er en overførsel fra Hiv/aidsplanen. De resterende bevillinger forventes at fortsætte i 2011, hvorfor den samlede bevilling i 2011 til seksuel sundhed vil være 1.830.000 kr. Med udgangen af 2011 udløber også de to bevillinger på 500.000 kr. til oplysning til unge og test for hiv.

Beskrivelse af nuværende indsatser.

Oplysning til unge/klamydia:

Indsatsen gennemføres af Sex & Samfund på ungdomsuddannelserne og handler om undervisning og vejledning af de unge. Derudover gennemfører Sex & Samfund seksualundervisning til socialt udsatte kvinder.

Forvaltningen vurderer, at indsatserne er relevante og at indsatserne kunne udvides og udvikles, såfremt der var flere midler til området. F.eks. er der behov for en systematisering og kortlægning af ungdomsuddannelsernes forskellige behov for undervisning om seksuel sundhed. De nuværende midler dækker endvidere ikke behovet i forhold til undervisning af særlige etniske minoritetsgrupper.

Test for hiv - CheckPoint - herunder særskilt CheckPoint for etniske

minoriteter:

Indsatsen gennemføres af STOP-AIDS og CROSS-Over. STOP-AIDS har etableret et såkaldt CheckPoint, som er en klinik, der yder rådgivning om smitteveje, behandling og forebyggelse samt information om de helbredsmæssige fordele ved at lade sig teste for seks sygdomme. I CheckPoint tilbydes kvik-test for hiv, test for syfilis samt tilbud om hepatitis B-vaccine til hiv-risikogrupperne.

CROSS-Over har ligeledes udviklet et tilbud til etniske minoriteter om rådgivning og kvik-test for hiv. Indsatsen består i et tilbud om kvik-test i CROSS-Overs egne lokaler. Derudover tilbydes hjemmetest (en sygeplejerske og rådgiver tager hjem i klientens hjem) samt mulighed for "walk-in" kvik-test 1 gang ugentligt i STOP-AIDS' CheckPoint.

Forvaltningen vurderer, at både STOP-AIDS' og CROSS-Overs indsats er relevante i forhold til forvaltningens strategi på området, og at projekterne kunne udvides, såfremt der var flere midler til området. Indsatserne ligger endvidere i tråd med anbefalingerne i hiv/aidsplanens evaluering.

Psyko-social indsats:

Indsatsen gennemføres af patientforeningen Hiv-Danmark. Indsatsen består i rådgivning til hiv-smittede og pårørende.

Forvaltningen vurderer, at indsatsen følger forvaltningens strategi hvis rådgivningen, og støtten også består i kontaktopsporing. I det lys vurderer forvaltningen af indsatsen er relevant at støtte, såfremt der bevilges midler til området.

Supplerende seksualundervisning:

Indsatsen gennemføres af Sex & Samfund. Indsatsen retter sig mod klassetrinene 7 -10. Indsatsen gennemføres i Sex & Samfunds præventionsklinik og uden lærerens tilstedeværelse. Temaerne målrettes klassetrinene.

Forvaltningen vurderer, at indsatsen er relevant, og indsatsen kunne udvides og udvikles, såfremt der var flere midler til området.

Kondomudlevering:

Indsatsen administreres af Folkesundhed København. Indsatsen handler om at uddele kondomer til de borgere, som er i særlig risiko for uønsket graviditeter eller smitte med seksuelt overførbare infektioner. Det kan f.eks. dreje sig om borgere på væresteder, herberger eller visse uddannelsesinstitutioner.

Forvaltningen vurderer, at indsatsen er relevant, og at indsatsen bør fortsættes på nuværende niveau.

Kondomeriet:

AIDS-Fondet har med midler fra hiv/aidsplanen etableret et kondomeri i Skindergade i Indre by. Kondomeriet er en butik med salg af kondomer og med mulighed for at få gode råd og vejledning om sikker sex. Kondomeriet henvender sig til ungegruppen. Kondomeriet er i drift, og finansieres fremover af AIDS-Fondets egne midler.

4) Behov for ekstra midler midler

Forvaltningen anser seksuel sundhed som et vigtigt indsatsområde men finder samtidig, at området har en mindre betydning for den samlede folkesundhed sammenlignet med andre store forebyggelsesområder som f.eks. rygning, motion, kost og alkohol. Seksuel sundhed bidrager forholdsvis begrænset til folkesundheden. F.eks. udgør usikker sex 0,6 % af sygdomsbyrden og til sammenligning udgør rygning 14,2 % (Folkesundhedsrapport 2005). Der er behov for midler til udmøntning af de borgerrettede forebyggelsestilbud i forebyggelsescentrene samt til reduktion af den sociale ulighed i sundhed. Forvaltningen anbefaler, at de indsatser bevilges midler før yderligere midler bevilges til fremme af seksuel sundhed.

Såfremt der bevilges flere midler til en fortsat eller udvidet indsats for at fremme seksuel sundhed, anbefaler forvaltningen, at dette sker i overensstemmelse med forvaltningens strategi om fokus på seksuel sundhed bredt set, fokus på test for hiv og klamydia, fokus på visse etniske minoritetsgrupper og udsatte unge.

5) Svar til udvalget på konkrete spørgsmål

Støtte unge i at sige nej til sex

Sex & Samfunds undervisning bidrager til målet om at de unge udvikler livsmod, viden og kompetencer til at få et meningsfuldt, givende og ansvarligt seksualliv. Der undervises i håndtering af risici som uønsket graviditet, sexsygdomme og seksuelle grænseoverskridelser. Foruden dette er der særlig fokus på f.eks. seksualitet og mangfoldighed herunder hetero-, homo-, bi- og transseksualitet, lyst og sex herunder retten til at sige til og fra til sex samt kønsroller og kropsidealer. Der fokuseres på flertalsmisforståelser.

Kvindes kendskab til prævention – etniske kvinder

Sex & Samfund målretter deres undervisning til steder, hvor kvinder med anden etnisk baggrund end dansk kommer. Det handler f.eks. om daghøjskoler, aktiveringssteder, medborgerhuse og byområder såsom

Mjølnerparken. Undervisningen/vejledningen tilpasses målgruppen og der anvendes tolk om nødvendigt.

Folkesundhed København har desuden et bydækkende korps af etniske sundhedsformidlere, der er forankret i forebyggelsescentret på Nørrebro. Når det efterspørges, underviser formidlerne i familieplanlægning herunder præventionsmetoder. I 2009 blev der afholdt 17 møder med dette emne.